

Standartlar Kapsamında Muhasebe Alanında Yapılan Çalışmalar Üzerine Bir İnceleme

Yunus Emre KOÇALAN^{1*}

¹ Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Bölümü, Karaman, Türkiye

Alındı/Received: 24/06/2025; Kabul/Accepted: 26/06/2025; Yayın/Published: 29/07/2025

!Bu makale, Yunus Emre KOÇALAN tarafından hazırlanmış olan ve T.C. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı bünyesinde Doç. Dr. Namık Kemal ERDEMİR danışmanlığında tamamlanan “Standartlar Kapsamında Muhasebe Alanında Yapılan Çalışmalar Üzerine Bibliyometrik Analiz” başlıklı yüksek lisans tezinden türetilmiştir (Haziran 2025)

*Sorumlu yazar e-posta: emrekocalan@gmail.com

Öz

Bu çalışma, Türkiye’de muhasebe alanında gerçekleştirilen akademik yayınları bibliyometrik analiz yöntemiyle inceleyerek, literatürdeki tematik eğilimleri ve araştırma odaklarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Akademik Veri Platformu’ndan elde edilen veriler doğrultusunda, Türkiye’de görev yapan 1.289 muhasebe akademisyeni arasından profesör unvanına sahip 259 akademisyenin toplam 7.674 makalesi analiz edilmiştir. Bulgular, muhasebe literatüründe en sık çalışılan konuların finansal raporlama standartları (TMS/IFRS uyumu, enflasyon muhasebesi), denetim kalitesi, sürdürülebilirlik raporlaması (ESG, karbon muhasebesi) ve dijital dönüşüm (örneğin yapay zekâ ve blockchain uygulamaları) olduğunu ortaya koymaktadır. 2016–2019 yılları arasında yayın sayılarında önemli bir artış gözlemlenirken, 2020 sonrası dönemde pandeminin ve ekonomik belirsizliklerin akademik üretkenlik ve konu tercihleri üzerinde etkili olduğu tespit edilmiştir. Yayın hacmi açısından Marmara Üniversitesi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi ve Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öne çıkan kurumlar arasında yer almaktadır. Ayrıca, disiplinlerarası yaklaşımların muhasebe araştırmalarında artan bir biçimde benimsendiği görülmektedir. Sonuç olarak, muhasebe alanındaki çalışmaların teknoloji entegrasyonu, sürdürülebilirlik uygulamaları ve KOBİ’lere yönelik finansal uyum gibi yeni tematik alanlara yöneldiği anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebenin gelişimi, muhasebe literatürü, sürdürülebilirlik, dijital dönüşüm, finansal raporlama standartları.

A Review on the Studies Conducted in the Field Of Accounting Within the Scope of Standards

Abstract

This study aims to identify thematic trends and research foci in the literature by analyzing academic publications in the field of accounting in Turkey through bibliometric analysis. In line with the data obtained from the Council of Higher Education (YÖK) Academic Data Platform, a total of 7,674 articles by 259 academics with the title of professor among 1,289 accounting academics working in Turkey were analyzed. The findings reveal that the most frequently studied topics in accounting literature are financial reporting standards (IAS/IFRS compliance, inflation accounting), audit quality, sustainability reporting (ESG, carbon accounting) and digital transformation (e.g. artificial intelligence and blockchain applications). While a significant increase in the number of publications was observed between 2016-2019, it was determined that the pandemic and economic uncertainties in the post-2020 period had an impact on academic productivity and subject preferences. In terms of publication volume, Marmara University, Ankara Hacı Bayram Veli University and Burdur Mehmet Akif Ersoy University are among the prominent institutions. In addition, interdisciplinary approaches are increasingly adopted in accounting research. As a result, it is understood that studies in the field of accounting are oriented towards new thematic areas such as technology integration, sustainability practices and financial compliance for SMEs.

Key Words: Development of Accounting, Accounting Literature, Sustainability, Digital Transformation, Financial Reporting Standards.

Atıf / Töcité: Koçalan, Y. E. (2025). Standartlar Kapsamında Muhasebe Alanında Yapılan Çalışmalar Üzerine Bir İnceleme. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Ermenek Akademi Dergisi 2(1): 33-46.

1. GİRİŞ

Etimolojik olarak muhasebe, Arapça “hisâb” (حساب) kelimesinden türetilmiş olup, “hesaplaşma” anlamına gelmektedir (Güvemli, 2000, s. 5; TDK, 2025). Kavramsal olarak muhasebe, işletmelerde parasal işlemleri kaydeden, sınıflandıran, analiz eden ve yorumlayan bir bilgi sistemidir (Güvemli, 2000, s. 5; Şimşek, 2021, s. 28). Bu yönüyle, sadece kayıt tutma değil, karar destek mekanizması işlevi de görmektedir (Nalçın& Can, 2019, s. 470). Tarihsel süreçte Osmanlı muhasebe uygulamaları modern sistemlerin gelişiminde önemli rol oynamış; özellikle KOBİ’ler açısından muhasebe bilgi sistemleri verimlilik açısından kritik hale gelmiştir (Erdil& Kış, 2022, s. 320; Jumshudlu& Yakar, 2020, s. 43). Ayrıca muhasebe, meslek etiği ve toplumsal sorumluluk bağlamında da değerlidir (Özçelik & Keskin, 2017, s. 140). Sonuç olarak, muhasebe günümüzde stratejik yönetim aracı olarak çok yönlü bir rol üstlenmektedir. Muhasebe, sosyal sorumluluk, kişilik, işletmenin sürekliliği, dönemsellik, maliyet esası ve tutarlılık gibi 12 temel kavram çerçevesinde yürütülen ve güvenilir bilgi üretmeyi amaçlayan bir disiplindir (Burak & Öztaş, 2015, s. 6; Karasioğlu, 2016, s. 17). 1 No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği (MSUGT)’ne göre işletme, muhasebe açısından ayrı bir kişilik olarak değerlendirilir ve faaliyetlerini sürdüreceği varsayılır (MSUGT, 1992). Dönemsellik ilkesi gereği işlemler belirli periyotlarla incelenirken, sadece parayla ölçülebilen ve belgelendirilen işlemler kaydedilir (BDS 570). Muhasebe bilgi sisteminin temel işlevleri; kaydetme, sınıflandırma, özetleme, analiz ve yorumdur (Ös, 2021, s. 27). Bu sistem, karar destek süreçlerinde ve sürdürülebilir kalkınma raporlamasında önemli rol oynamaktadır (Cinel& Karaman, 2023, s. 253; Saban vd., 2017, s. 101). Muhasebe aynı zamanda toplumsal sorumluluğu, şeffaflığı ve etik değerleri gözetmelidir (Kandemir, 2016; F. Ö. Yılmaz, 2015, s. 1012, 2015). Bilgi teknolojilerinin entegrasyonu, yeşil muhasebe, adli muhasebe ve dijital sistemler muhasebenin gelişen alanlarını oluşturmakta ve eğitim süreçlerinde de etkili olmaktadır (Doğan & Uyar, 2020, s. 134; Ekinler, 2022, s. 631; Özdemir & Yıldırım, 2017, s. 70; O. Yılmaz & Mert, 2020, s. 239).

Muhasebe türleri üç ana başlıkta toplanmaktadır: Finansal muhasebe, dış paydaşlar için temel raporları sunar (Büyükmirza, 2016, s. 28; Küçüksavaş, 2005, s. 11). Maliyet muhasebesi, üretim maliyetlerini analiz ederek karar sürecine katkı sağlamaktadır (Akdoğan, 2009, s. 6; Karakaya, 2007, s. 11). Yönetim muhasebesi, stratejik karar destek amaçlı bilgiler üretmektedir (Güner & Kurnaz, 2019, s. 301; İğde & Karahan, 2022, s. 18).

Türkiye’de muhasebe alanındaki akademik yayınlar, hem kavramsal hem de uygulamalı çalışmalarda çeşitlilik göstermekte; ulusal ve uluslararası gelişmelere bağlı olarak yeni tematik alanlara yönelmektedir. Bu bağlamda, bu çalışma Türkiye’de görev yapan muhasebe akademisyenlerinin bilimsel yayınlarını sistematik bir biçimde analiz ederek, alandaki tematik yoğunlukları, araştırma eğilimlerini ve akademik katkı alanlarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Akademik Veri Platformu’ndan elde edilen veriler doğrultusunda, profesör unvanına sahip 259 akademisyenin toplam 7.674 bilimsel yayını analiz edilerek değerlendirilmiştir.

Analizler sonucunda muhasebe literatüründe öne çıkan 12 ana tema belirlenmiştir: finansal raporlama ve muhasebe standartları (TMS/UFRS), denetim uygulamaları, sürdürülebilirlik ve entegre raporlama, maliyet muhasebesi, kamu maliyesi, dijital dönüşüm, İslami finans, KOBİ’lerin finansal uyumu, muhasebe eğitimi, tarihsel ve kültürel perspektifler, davranışsal muhasebe ve sektörel uzmanlık alanları. Bu temalar, muhasebe disiplininin çok boyutlu yapısını ve giderek daha fazla disiplinlerarası bir yaklaşımla ele alındığını ortaya koymaktadır.

Bu çalışma, gelecekteki araştırmalar için öncelikli alanları belirlemeyi, muhasebe literatüründeki boşluklara dikkat çekmeyi ve mesleğin gelişimine katkı sağlayacak politik öneriler sunmayı hedeflemektedir. Ayrıca, ulaşılan bulgular doğrultusunda muhasebe eğitimi, mesleki gelişim ve uygulama politikaları açısından yön gösterici analizler yapılması amaçlanmaktadır.

2. MATERYAL VE METOT

Muhasebe, finansal raporlama, denetim, yönetim muhasebesi ve sürdürülebilirlik gibi çok sayıda alt alana sahip, geniş kapsamlı ve dinamik bir disiplindir. Bu çalışma, Türkiye’de profesör unvanına sahip muhasebe akademisyenlerinin bilimsel yayınlarını inceleyerek, hangi temalar üzerinde yoğunlaştıklarını ve bu çalışmaların muhasebe literatürüne olan katkılarını analiz etmeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda kullanılan yöntemsel yaklaşım, hem mevcut akademik eğilimleri belirlemek hem de gelecekteki araştırmalara yön verebilecek stratejik başlıkları ortaya koymak açısından önem taşımaktadır. Ayrıca elde edilen verilerin, muhasebe eğitimi ve mesleki uygulamalar bakımından öncelikli alanların saptanmasına katkı sunacağı öngörülmektedir. Bu doğrultuda, çalışmanın metodolojik çerçevesi aşağıda detaylı olarak açıklanmıştır.

2.1. Araştırmanın Deseni

Bu çalışma, betimsel tarama modeline dayalı olarak yapılandırılmıştır. Çalışmanın temel amacı, Türkiye’de muhasebe alanında görev yapan profesör unvanlı akademisyenlerin bilimsel yayınlarını bibliyometrik analiz yöntemiyle inceleyerek, literatürdeki tematik yoğunlukları, eğilimleri ve araştırma odaklarını ortaya koymaktır. Bu bağlamda, literatür taraması ve nicel içerik çözümlemesi birlikte kullanılmış, tematik analiz ve demografik veri çözümlemeleri ile desteklenmiştir.

2.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, YÖK Akademik Veri Tabanı'nda kayıtlı, Türkiye'de görev yapan ve muhasebe alanında faaliyet gösteren toplam 1.289 akademisyen oluşturmaktadır. Örneklem ise bu evren içerisinde seçilen, profesör unvanına sahip 259 akademisyenin yayınlarından oluşmaktadır. Örneklem seçiminde amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmış; akademik kıdem, yayın deneyimi ve alana yön verme potansiyeli göz önünde bulundurulmuştur. Bu sayede, muhasebe alanındaki derinleşmiş bilimsel üretim daha net bir biçimde analiz edilebilmiştir.

2.3. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları

Çalışma yalnızca Türkiye'deki üniversitelerde görev yapan, profesör unvanlı muhasebe akademisyenlerinin yayınlarıyla sınırlıdır. Veri kaynağı olarak yalnızca YÖK Akademik Veri Platformu kullanılmış; çalışmaya diğer unvanlara sahip akademisyenler ile yurt dışında görev yapan Türk araştırmacılar dahil edilmemiştir. İncelenen yayınlar, sadece başlık, özet, anahtar kelimeler ve atıf bilgileri çerçevesinde değerlendirilmiş; tam metin içeriklerine girilmemiştir. Bu durum, elde edilen bulguların kapsamını belirli ölçüde sınırlamaktadır. Çalışmada yayın yılına göre bir zaman sınırlaması yapılmamış; platformda erişilebilen en güncel kayıtlar esas alınmıştır.

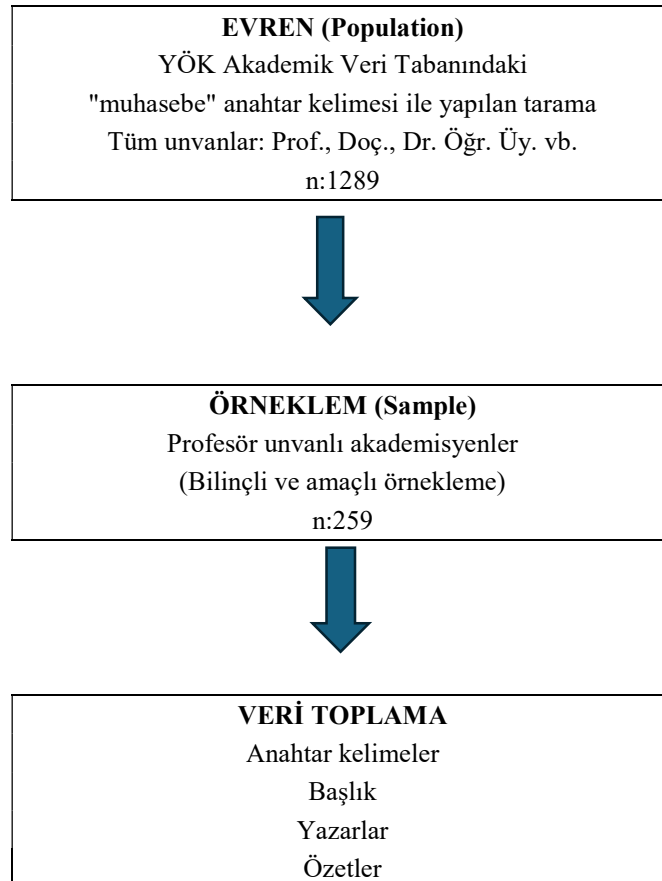
2.4. Veri Toplama Süreci

Veriler, YÖK Akademik Veri Tabanı üzerinden sistematik bir şekilde toplanmıştır. İlk aşamada muhasebe alanında çalışan profesör unvanlı 259 akademisyen belirlenmiş ve bu kişilere ait toplam 7.674 yayın tespit edilmiştir. Yayın bilgileri Microsoft Excel ortamına aktararak analiz için hazırlanmıştır.

2.5. Veri Analizi

Yayınlara değerlendirilmesinde, S. Keshav'ın önerdiği "üç geçişli makale okuma yöntemi" temel alınmıştır: Birinci geçişte, başlık, özet, giriş ve sonuç bölümleri incelenerek çalışmanın temel konusu ve katkısı belirlenmiştir. İkinci geçişte, şekil, tablo ve grafik gibi görsel unsurlar üzerinden ana fikirler yapılandırılmıştır. Üçüncü geçişte ise, ilgili yayınlar detaylı biçimde okunarak ana temalar derinlemesine analiz edilmiştir. Elde edilen veriler üzerinden tematik sınıflandırmalar yapılmış, akademik eğilimler belirlenmiştir. Bibliyometrik analiz kapsamında, yazar isimlerinden hareketle ortak yazarlık ilişkileri ve yazar ağları oluşturulmuştur. Ayrıca, akademisyenlere ait cinsiyet, üniversite, görev yılı gibi demografik bilgiler SPSS programında analiz edilerek bulgulara nicel nitelik kazandırılmıştır.

Verilerin analizinde hem nitel hem de nicel tekniklerden yararlanılmış; tematik sınıflama, bibliyometrik haritalama ve demografik çözümleme süreçleri bir bütün olarak yürütülmüştür. Bu yöntemsel yaklaşım, muhasebe alanındaki akademik üretkenliğin çok boyutlu olarak değerlendirilmesine olanak sağlamıştır.

Şekil 1: Araştırma Metodolojisi Akış Şeması

Şekil 1’de çalışmanın araştırma yöntemine ilişkin süreç akışı şematik olarak sunulmaktadır. Araştırmanın evreni, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Akademik Veri Tabanı’nda “muhasebe” anahtar kelimesi kullanılarak yapılan tarama sonucunda tespit edilen, farklı akademik unvanlara (profesör, doçent, doktor öğretim üyesi vb.) sahip toplam 1.289 akademisyenden oluşmaktadır. Bu evrenden, amaçlı örnekleme yöntemiyle yalnızca profesör unvanına sahip 259 akademisyen seçilerek örneklem oluşturulmuştur.

Veri toplama sürecinde, ilgili akademisyenlerin bilimsel yayınlarına ait başlık, yazar adı ve özet bölümlerinde yer alan anahtar kelimeler dikkate alınarak veri seti oluşturulmuştur. Bu doğrultuda, iki aşamalı bir analiz süreci yürütülmüştür. İlk aşamada, IBM SPSS Statistics 23 programı aracılığıyla yayın sayıları, yıllara göre dağılımlar ve temel betimsel istatistikler elde edilmiştir. İkinci aşamada, Microsoft Excel programı yardımıyla veriler işlenmiş ve destekleyici tablolar oluşturularak analiz süreci tamamlanmıştır.

Araştırmanın temel sınırlılığı, yalnızca profesör unvanına sahip muhasebe akademisyenlerinin bilimsel makaleleriyle sınırlı olmasıdır. Bu kapsamda toplam 7.674 yayın incelenmiş ve analiz edilmiştir. Şekil 1, bu yöntembilimsel süreci bütüncül ve sistematik bir şekilde özetleyerek çalışmanın analiz çerçevesini görsel olarak sunmaktadır.

3. BULGULAR

Bu bölümde, Türkiye’de muhasebe alanında görev yapan 1.289 akademisyene ait demografik veriler ile profesör unvanlı akademisyenlerin yayınlarına ilişkin bulgular sunulmaktadır. Çalışma kapsamında, yayınların yıllara göre dağılımı, tematik yoğunlukları ve bilimsel iş birliği ağları detaylı şekilde analiz edilmiştir.

Gerçekleştirilen analiz sonucunda, profesör unvanına sahip muhasebe akademisyenlerinin bilimsel yayınlarında öne çıkan tematik alanlar belirlenmiştir. Bu temalar üzerinden alanın araştırma eğilimleri ve yönelimleri değerlendirilmiştir. Elde edilen tematik bulgular, akademisyenlerin hangi konulara ağırlık verdiklerini ve muhasebe literatüründe hangi alanların öncelikli olduğunu ortaya koymaktadır.

Bunun yanı sıra, zaman içinde değişen araştırma eğilimleri değerlendirilerek, muhasebe literatüründe öne çıkan, giderek önem kazanan ya da eski önemini yitiren temalar belirlenmiştir. Bu bulgular, Türkiye’de muhasebe alanında profesör düzeyindeki akademik üretimin yapısını, odaklandığı başlıca konuları ve disiplinin gelişim yönünü anlamaya yönelik önemli ipuçları sunmaktadır.

3.1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine İlişkin Betimleyici İstatistikler

Çalışmaya katılan muhasebe akademisyenlerinin yaş, cinsiyet ve unvan gibi demografik özelliklerine ilişkin betimleyici istatistikler aşağıdaki gibidir.

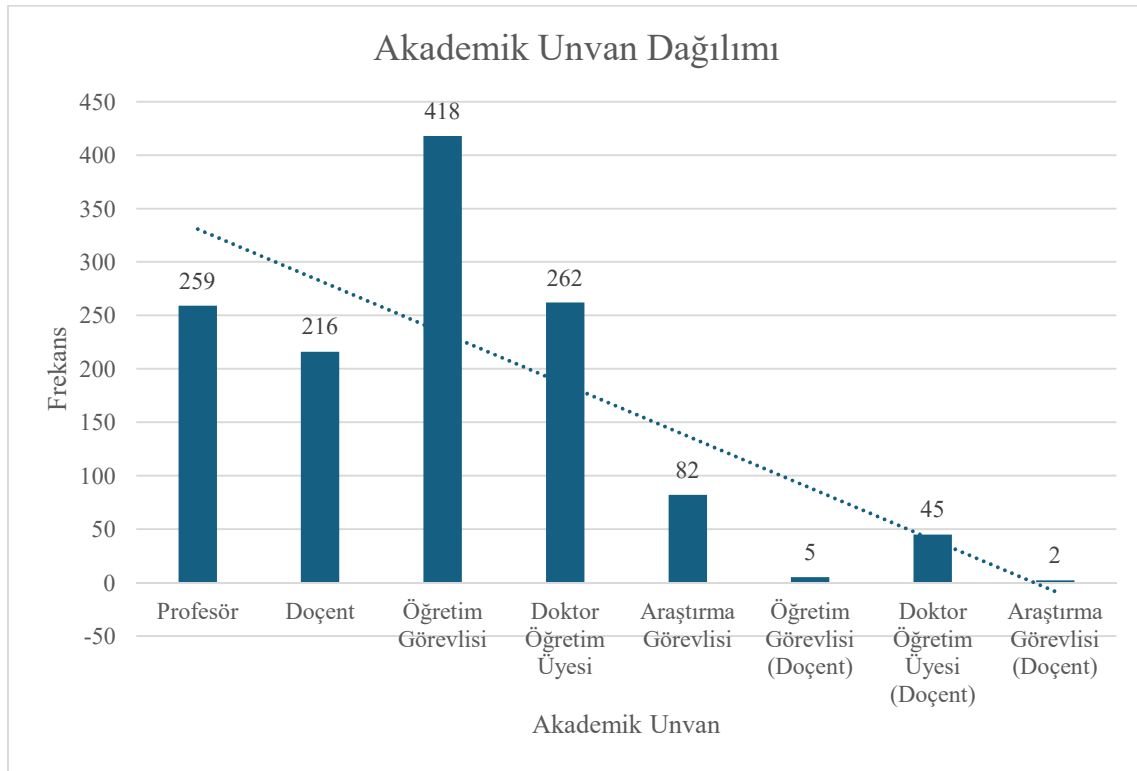
Tablo 1’de, Türkiye’de muhasebe alanında görev yapan 1.289 akademisyenin akademik unvanlarına göre dağılımı yer almaktadır. Verilere göre, en yüksek oran %32,43 ile öğretim görevlisi unvanına sahip akademisyenlere aittir. Bunu sırasıyla %20,33 ile doktor öğretim üyeleri, %20,09 ile profesörler ve %16,76 ile doçentler izlemektedir. Araştırma görevlilerinin oranı ise %6,36 olarak belirlenmiştir. Buna ek olarak, bazı akademisyenlerin hem mevcut unvanları hem de doçentlik unvanına sahip oldukları tespit edilmiştir. Bu kapsamda; öğretim görevlisi (doçent) oranı %0,39, doktor öğretim üyesi (doçent) oranı %3,49 ve araştırma görevlisi (doçent) oranı %0,16 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bulgular, araştırma grubunun farklı akademik kariyer basamaklarını temsil eden bireyleri kapsadığını ve özellikle orta ve alt düzey akademik unvanlara sahip katılımcıların çalışmada daha yüksek oranda temsil edildiğini göstermektedir.

Bu durum, çalışmanın akademik kadro çeşitliliği açısından dengeli bir yapıya sahip olduğunu ve farklı kariyer düzeylerinden deneyim ve bakış açılarını içermesi bakımından anlamlı bir çeşitlilik sunduğunu ortaya koymaktadır

Tablo 1: Akademik Unvan Dağılımı

Unvan	Frekans	Yüzde (%)
Profesör	259	20,09
Doçent	216	16,76
Öğretim Görevlisi	418	32,43
Doktor Öğretim Üyesi	262	20,33
Araştırma Görevlisi	82	6,36
Öğretim Görevlisi (Doçent)	5	0,39
Doktor Öğretim Üyesi (Doçent)	45	3,49
Araştırma Görevlisi (Doçent)	2	0,16
Toplam	1.289	100

Grafik 1’de akademik unvan dağılımının grafik gösterimi sunulmuştur.

Grafik 1: Akademik Unvan Dağılımı Grafik Gösterim

Tablo 2’de, araştırmaya dâhil edilen 1.289 muhasebe akademisyeninin cinsiyetlerine göre dağılımı sunulmaktadır. Elde edilen bulgulara göre, akademisyenlerin %62,22’si erkek, %37,78’i ise kadındır. Bu dağılım, muhasebe alanında erkek akademisyenlerin kadınlara kıyasla daha yüksek bir temsil oranına sahip olduğunu göstermektedir.

Bu durum, Türkiye’deki akademik yapının cinsiyet temelli genel görünümünü yansıtmakla birlikte, muhasebe disiplini özelinde de belirgin bir cinsiyet dengesizliğine işaret etmektedir. Söz konusu bulgu, toplumsal cinsiyet eşitliği çerçevesinde, akademik fırsatlara erişim ve kariyer gelişimi süreçlerinin yeniden değerlendirilmesini gerekli kılan önemli bir gösterge olarak değerlendirilebilir. Ayrıca, muhasebe alanında kadın akademisyenlerin temsil oranının artırılmasına yönelik stratejik planlamaların ve kurumsal destek mekanizmalarının önemine dikkat çekmektedir.

Tablo 2: Akademisyenlerin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	Frekans (f)	Yüzde (%)
Kadın	487	37,78
Erkek	802	62,22
Toplam	1.289	100,00

Kaynak: YÖK Akademik Portal

Tablo 3'te, profesör unvanına sahip muhasebe akademisyenlerinin cinsiyet dağılımı sunulmaktadır. Buna göre, toplam 259 profesörün %68,73'ü erkek, %31,27'si ise kadındır. Bu sonuçlar, muhasebe alanında en üst akademik unvana sahip bireyler arasında erkeklerin kadınlara kıyasla yaklaşık iki kat daha fazla temsil edildiğini göstermektedir.

Bu bulgu, cinsiyet temelli temsil eşitsizliğinin yalnızca genel akademik yapıda değil, kariyerin üst düzey aşamalarında da belirgin biçimde devam ettiğine işaret etmektedir. Kadın akademisyenlerin üst düzey pozisyonlara ulaşımında karşılaştıkları engellerin yapısal ve kültürel faktörlerle ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda, elde edilen veriler, akademide toplumsal cinsiyet eşitliğinin güçlendirilmesi ve desteklenmesi gerekliliğine vurgu yapan önemli bir gösterge niteliğindedir.

Tablo 3: Profesör Unvanlı Akademisyenlerin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	Frekans (f)	Yüzde (%)
Kadın	81	31,27
Erkek	178	68,73
Toplam	259	100,00

Kaynak: YÖK Akademik Portal

3.2. Yayın Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Akademik Veri Portalı verilerine göre, 1 Haziran 2025 tarihinde “muhasebe” alanında faaliyet gösteren toplam 1.289 akademisyenden 259'unun profesör unvanına sahip olduğu tespit edilmiştir. İncelenen bu profesörlere ait toplam 7.674 akademik makalenin yıllara göre dağılımı ise Tablo 4'te detaylı olarak sunulmaktadır. Tablo 4'te yer alan veriler ışığında aşağıdaki değerlendirmeler yapılabilir:

Erken Dönem (1972–1990) – Düşük Yayın Yoğunluğu: 1970'ler ve 1980'lerde muhasebe profesörlerinin yayın sayısı oldukça sınırlı kalmıştır. Bu dönemde toplam 93 yayın gerçekleştirilmiş olup, yıllık yayın sayısı genellikle 1 ile 4 arasında değişmiştir. Bu düşük yoğunluk, akademik teşviklerin sınırlı olması, araştırma imkânlarının kısıtlılığı ve akademik kadroların daha az sayıda olmasına bağlanabilir.

Yükseliş Dönemi (1991–2000) – Akademik Hareketliliğin Başlangıcı: 1990'lı yıllarda yayın sayılarında belirgin bir artış gözlemlenmiştir. 1991'de 12 olan yıllık yayın sayısı, 2000 yılında 56'ya yükselmiştir. Özellikle 1996'dan itibaren yayınların 40'ların üzerine çıkması, muhasebe alanında akademik üretimin hızlandığını göstermektedir. Bu artışta üniversite sayısındaki artış ve akademik yükseltme kriterlerinde yayın yapmanın öncelik kazanması etkili olmuştur.

Yoğun Yayın Dönemi (2001–2015) – Zirveye Doğru İstikrarlı Artış: 2000'li yılların başından itibaren yayın sayılarında hızlı ve düzenli bir yükseliş yaşanmıştır. 2001'de 93 olan yıllık yayın sayısı, 2015'te 344'e ulaşmıştır. Özellikle 2003-2005 yıllarında önemli sıçramalar görülmüştür. Bu dönem, akademik fonların artması ve yeni dergilerin açılmasıyla birlikte bilimsel üretimin hem nicelik hem de nitelik olarak arttığı bir süreç olmuştur.

Zirve ve Durağanlaşma Dönemi (2016–2020) – En Yüksek Yayın Yoğunluğu: 2016-2020 arası muhasebe alanında profesörlerin en yoğun yayın yaptığı dönemdir. Yıllık ortalama yayın sayısı yaklaşık 447 olup, 2017 yılında 468 yayın ile en yüksek seviyeye ulaşılmıştır. Bu artış, akademik teşviklerin yaygınlaşması, YÖK'ün performans odaklı politikaları ve uluslararası yayın motivasyonundaki yükselişle açıklanabilir.

Son Dönem (2021–2025) – Yayın Sayılarında Azalma: 2021'den itibaren yayın sayılarında azalma gözlenmektedir. 2021'de 376 olan yayın sayısı, 2024'te 217'ye kadar düşmüştür. 2025 verileri henüz yılın yarısını kapsamaktadır ancak mevcut eğilim, üretkenlikte bir yavaşlama olduğunu göstermektedir. Bu gerileme pandemi sonrası akademik faaliyetlerin yeniden yapılandırılması, yayın kalitesi odaklı politikalar ve doçentlik kriterlerindeki değişikliklerle ilişkilendirilebilir.

Özetle, Tablo 4 verileri muhasebe alanında Türkiye'de profesörlerin yayın sayılarının 1990 öncesinde oldukça sınırlı olduğunu, 2000 sonrası dönemde ise önemli bir artış gösterdiğini ortaya koymaktadır. 2016-2019 dönemi en verimli yayın periyodu olarak öne çıkarken, son yıllarda bir duraklama yaşanmıştır. Bu durum, akademik üretkenlik ve teşvik politikalarının gözden geçirilmesini gerektirmektedir.

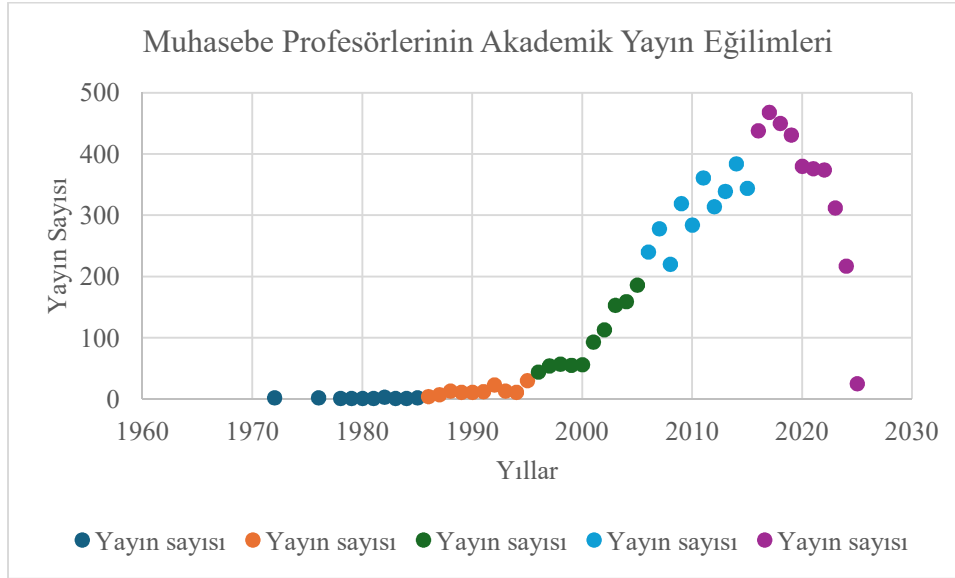
Tablo 4: Profesör Unvanlı Muhasebe Akademisyenlerine Ait Yayınların Yıllara Göre Dağılımı (1972–2025)

Yıllar	Yayın sayısı	Yıllar	Yayın sayısı	Yıllar	Yayın sayısı	Yıllar	Yayın sayısı	Yıllar	Yayın sayısı
1972	2	1986	4	1996	44	2006	240	2016	438
1976	2	1987	7	1997	54	2007	278	2017	468
1978	1	1988	13	1998	57	2008	220	2018	450
1979	1	1989	11	1999	55	2009	319	2019	431
1980	1	1990	11	2000	56	2010	284	2020	380
1981	1	1991	12	2001	93	2011	361	2021	376
1982	3	1992	23	2002	113	2012	314	2022	374

Yıllar	Yayın sayısı	Yıllar	Yayın sayısı	Yıllar	Yayın sayısı	Yıllar	Yayın sayısı	Yıllar	Yayın sayısı
1983	1	1993	13	2003	153	2013	339	2023	312
1984	1	1994	11	2004	159	2014	384	2024	217
1985	2	1995	30	2005	186	2015	344	2025	25

Kaynak: YÖK Akademik Portal

Grafik 2’de, profesör unvanına sahip muhasebe akademisyenlerinin yıllara göre akademik yayın eğilimleri görsel olarak sunulmaktadır. Grafik, 1972–2025 yılları arasında üretilen toplam yayın sayılarındaki değişimi ortaya koyarak, zaman içinde araştırma faaliyetlerindeki artış ve azalışları analiz etmeye olanak tanımaktadır.

Grafik 2:Muhasebe Profesörlerinin Akademik Yayın Eğilimleri

3.3. Yazarların Durum Analizi

YÖK Akademik Portal verilerine göre, 1 Haziran 2025 itibarıyla “muhasebe” anahtar kelimesiyle yapılan sorgulamada 1.289 akademisyen tespit edilmiş olup, bunlardan 259’u profesör unvanına sahiptir. Bu profesörlerin toplam 7.674 akademik makalesi bulunmaktadır. Aşağıdaki tablo, en çok yayına sahip ilk 10 akademisyeni listelemektedir.

Tablo 5’te, yayın sayısına göre ilk 10 muhasebe profesörü listelenmiş olup, yayın sayıları 74 ile 189 arasında değişmektedir. Niğde Ömer Halisdemir ve Atatürk Üniversiteleri ikiye akademisyenle öne çıkarken, liste hem köklü devlet hem de vakıf üniversitelerinden isimler içermektedir. Diğer 249 profesörün ortalama yayın sayısı 26,90’dır, bu da yayınların az sayıda akademisyen üzerinde yoğunlaştığını göstermektedir.

Tablo 5: Yayın Sayısına Göre İlk 10 Muhasebe Profesörü (2025 YÖK Akademik Portal Verileri)

Sıra No	Ad Soyad	Kurum	Makale Sayısı
1	Gökhan Özer	Gebze Teknik Üniversitesi	189
2	Zeki Doğan	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	125
3	Cemal Elitaş	Yalova Üniversitesi	97
4	İsmail Bekci	Süleyman Demirel Üniversitesi	96
5	Şefik İstemihan Demirağ	Bahçeşehir Üniversitesi	86
6	Reşat Karcıoğlu	Atatürk Üniversitesi	82
7	Seyhan Çil Koçyiğit	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	77
8	AbitterÖzulucan	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	75
9	Mikail Erol	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	75
10	Fatih Coşkun Ertaş	Atatürk Üniversitesi	74
Diğer / Çeşitli		Çeşitli	26,90
249 / Ort.			

Kaynak: YÖK Akademik Portal

Tablo 6’da, 259 muhasebe profesöründen yayın sayısı sıralamasına göre en üretken olanların akademik çalışma temaları sunulmuştur.

Tablo 6, Türkiye’de muhasebe akademisyenlerinin araştırma alanlarındaki çeşitliliği ve disiplinlerarası yaklaşımı ortaya koymaktadır. Geleneksel finansal raporlama konularının yanı sıra dijitalleşme, sürdürülebilirlik, yeşil muhasebe, kamu-özel ortaklıkları, denetim ve adli muhasebe gibi güncel ve toplumsal boyutu güçlü alanlarda yoğunlaşmalar görülmektedir. Özellikle dijitalleşme ve sürdürülebilirlik, muhasebenin çağın gereksinimlerine uyum sağladığını gösterirken, kamu hesap verebilirliği ve kurumsal yönetim alanlarındaki çalışmalar da mesleğin kamusal yönetimle etkileşimini güçlendirmektedir. Ayrıca, ekonomik krizler ve politika odaklı araştırmalar alanın uygulamaya dönük yönünü vurgulamaktadır. Uluslararası standartlara uyum ve enflasyon muhasebesi gibi konular da Türkiye muhasebesinin küresel entegrasyon sürecinde olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, muhasebe alanı Türkiye’de hem derinleşmekte hem de yeni disiplinlerle entegre olarak genişlemekte; bu da akademik literatürün gelişimi ve mesleki standartların yükselmesi açısından önemli bir dönüşümü ifade etmektedir.

Tablo 6: Türkiye’de En Üretken Muhasebe Akademisyenlerinin Araştırma Temaları ve Eğilimleri

Sıra No	Ad Soyad	Çalışılan Temalar
1	Gökhan Özer	Çalışmaları, finansal raporlama, kurumsal yönetim ve firma performansı konularındadır. Borsa İstanbul odaklı çalışmalarıyla tanınan ve SSCI ile TR Dizin’de yayın yapan üretken bir muhasebe akademisyenidir.
2	Zeki Doğan	Çalışmalarında, muhasebe, vergi, finansal raporlama ve işletme yönetimi alanlarında enflasyon düzeltmesi, vergi denetimi, hile tespiti, entegre raporlama, uluslararası karşılaştırmalar ve tükenmişlik gibi temaları ele almaktadır.
3	Cemal Elitaş	Çalışmalarında muhasebe, finans ve denetim alanlarında uzmanlaşmış; muhasebe standartları, sürdürülebilir finans ve dijitalleşme gibi konularda ulusal ve uluslararası yayınlar yapmış, uygulamaya dönük katkılarıyla öne çıkan bir akademisyendir.
4	İsmail Bekci	Finansal raporlama, muhasebe süreçlerinin dijitalleşmesi, kurumsal yönetim, sürdürülebilirlik raporlaması ve kripto para ilişkileri gibi çeşitli alanlarda çalışmaları bulunmaktadır.
5	Şefik İstemihan Demirağ	Kamu-özel ortaklıkları, hesap verebilirlik, kurumsal yönetim ve sürdürülebilirlik alanlarında uzmanlaşmış; özellikle PFI projeleri, risk yönetimi ve kamu kurumlarının şeffaflığı üzerine uluslararası düzeyde etkili çalışmalar yapmış bir akademisyendir.
6	Reşat Karcıoğlu	Muhasebe, finans, denetim ve sürdürülebilirlik alanlarında çalışan; muhasebe eğitimi, maliyet yönetimi, finansal piyasalar ve yeşil muhasebe gibi konulara odaklanan, teorik ve uygulamalı katkılar sunan disiplinlerarası bir akademisyendir.
7	Seyhan Çil Koçyiğit	Muhasebe, denetim, mali sorumluluk ve özellikle sağlık sektöründe finansal performans analizi ile maliyet yönetimi konularında uzmanlaşmış bir akademisyendir. “Maliyet ve Yönetim Muhasebesi” adlı eserinde hastane işletmelerine yönelik yönetim muhasebesi uygulamalarını detaylı biçimde ele almış; ayrıca Türkiye’de adli muhasebecilik alanının gelişimine yönelik çalışmalar yapmıştır.
8	Abdülaziz Özulcan	Muhasebe, finansal raporlama ve vergi mevzuatı alanlarında uzmanlaşmış; özellikle tarım muhasebesi, amortisman, enflasyon muhasebesi ve TMS/VUK uyumu konularında yaptığı karşılaştırmalı ve uygulamalı çalışmalarıyla öne çıkan üretken bir akademisyendir.
9	Mikail Erol	Muhasebe, finans, denetim ve ekonomik krizlerin işletmeler üzerindeki etkileri başta olmak üzere, uluslararası muhasebe standartları, endüstriyel dönüşüm, otomotiv sektörü analizleri ve Türkiye-BRICS ekonomik karşılaştırmaları alanlarında çalışan, ampirik araştırmalar ve politika önerileri sunan disiplinlerarası bir akademisyendir.

Sıra No	Ad Soyad	Çalışılan Temalar
10	Fatih Coşkun Ertaş	Muhasebe felsefesi, adli muhasebe, çevresel muhasebe ve denetim alanlarında uzmanlaşmış; Türkiye’de muhasebe standartları, denetim etiği ve pandemi döneminde finansal performans gibi güncel konulara odaklanan disiplinlerarası yaklaşıma sahip bir akademisyendir.

Kaynak: YÖK Akademik Portal

3.4. Kurum Analizi

Türkiye’de muhasebe alanındaki akademik üretkenliğin üniversite bazında incelendiği bu çalışmada, Tablo 7, YÖK Akademik Veri Tabanı’nda kayıtlı 259 profesörün toplam 7.674 bilimsel yayını analiz ederek önemli bulgular sunmaktadır.

Tablo 7’ye göre, Türkiye’de muhasebe alanındaki akademik yayınlar belirli üniversitelerde yoğunlaşmıştır. Marmara Üniversitesi (386 yayın) ve Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi (374 yayın) açık ara önde olup, ilk 10 üniversite toplam yayınların %62’sini oluşturmuştur. Diğer 93 üniversitenin ortalama yayın sayısı ise 53,55 ile oldukça düşüktür. Bu durum, yayın performansında belirgin bir farklılaşma ve akademik üretimin bazı merkezlerde yoğunlaştığını göstermektedir.

Coğrafi olarak, muhasebe araştırmaları İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük şehirlerin yanı sıra Anadolu’daki birçok üniversiteye de yayılmıştır. Yeni ve küçük ölçekli üniversitelerden Burdur Mehmet Akif Ersoy ve Niğde Ömer Halisdemir gibi kurumlar yüksek yayın performansıyla dikkat çekmektedir.

Akademik üretimdeki artış, muhasebenin sadece klasik finansal konularla sınırlı kalmayıp sürdürülebilirlik, dijitalleşme ve etik gibi yeni temalara yöneldiğini göstermektedir. Ayrıca, Anadolu’daki üniversitelerin de bilimsel üretimde artan rolü, alanın bölgesel çeşitlilik ve derinlik kazandığını ortaya koymaktadır.

Tablo 6: Muhasebe Alanında Türkiye'nin En Üretken 10 Üniversitesi: Profesörlerin Akademik Yayın Performansı

Sıra	Üniversite Adı	Yayın Sayısı
1	Marmara Üniversitesi	386
2	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	374
3	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	296
4	İstanbul Üniversitesi	254
5	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	253
6	Dokuz Eylül Üniversitesi	251
7	Karadeniz Teknik Üniversitesi	249
8	Süleyman Demirel Üniversitesi	223
9	Atatürk Üniversitesi	218
10	Anadolu Üniversitesi	190
11	Diğer / 93 Üniversite /Ortalama	53,55

Kaynak: YÖK Akademik

Not: YÖK Akademik verilerine dayalı olarak, muhasebe anahtar kelimesiyle tespit edilen 259 profesörün 7.674 makalesi üzerinden hazırlanmıştır (2025). Sıralama toplam yayın sayısına göre yapılmıştır.

Sonuç olarak, Türkiye’de muhasebe bilimi hem niceliksel hem de niteliksel olarak gelişmekte; belirli merkezlerde yoğunlaşan akademik üretim, Anadolu üniversitelerinin yükselişiyle daha dengeli ve tematik açıdan zengin bir yapıya doğru ilerlemektedir. Bu gelişmeler, alanın saygınlığını artırmakta ve yeni nesil akademisyenlerin yetişmesine katkı sağlamaktadır.

4. ÖNE ÇIKAN AKADEMİK TEMALAR

Son yıllarda Türkiye’de muhasebe araştırmaları üç ana alanda yoğunlaşmaktadır: Finansal Raporlama Standartları ve uygulamaları, Dijital Dönüşüm ve Teknolojik Yenilikler ile Sürdürülebilirlik ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk. Bu alanlarda, TFRS/IFRS uyumu, yapay zekâ ve blokzincir teknolojilerinin entegrasyonu, çevresel ve sosyal raporlama gibi konular öne çıkmaktadır. Ayrıca pandemi sonrası ekonomik etkiler, enflasyon muhasebesi ve KOBİ’lerin finansal uyum süreçleri de araştırma gündeminde. Disiplinlerarası yaklaşımlarla geleneksel muhasebe bilgisi yeni teknolojilerle birleşerek yenilikçi modeller geliştirilmekte, akademik çalışmalar politika ve uygulamalara somut katkılar sunmaktadır.

Bu çalışmada, 1 Haziran 2025 itibarıyla YÖK Akademik Portalından elde edilen veriler kullanılarak, 259 profesörün yayınladığı 7.674 makale sistematik olarak incelenmiş ve 12 ana tema belirlenmiştir. Türkiye’de muhasebe

araştırmaları, uluslararası eğilimleri takip ederken yerel ihtiyaçlara duyarlı, yenilikçi ve çözüm odaklı bir yapıya sahiptir.

4.1. Finansal Raporlama ve Muhasebe Standartları

Türkiye’de UFRS/TMS uyum süreci ve uygulama zorlukları sektörel etkilerle birlikte ele alınmaktadır. Mehmet Kaygusuzoğlu’nun (2022) enflasyon düzeltilmesinin bilanço üzerindeki etkilerini incelediği çalışması bu alandaki önemli örneklerden biridir. Mustafa Uğur Akdoğan ve Abdurrahman Taylan Altıntaş, Türkiye’de muhasebe standartlarının uygulanmasına dair kapsamlı araştırmalar yapmışlardır.

Teknik standart uygulamalarında ise; Fatma Pamukçu, TMS 17 kapsamında finansal kiralama işlemlerini; Ayşe Gül Köksal, TMS 41 doğrultusunda tarımsal faaliyetlerin muhasebeleştirilmesini; Vedat Acar ise IFRS 15’e göre gelir tanıma süreçlerini incelemiştir.

Ayrıca, karşılaştırmalı analizlerde Abdullah Kadir Dabbağoglu, KOBİ’ler için BOBİ FRS ile VUK arasındaki farkları ve uyum sorunlarını araştırmış; Fatih Yılmaz ise Türkiye ile İran muhasebe sistemlerini karşılaştırarak kültürel ve yapısal farklılıkların etkilerini değerlendirmiştir.

4.2. Denetim ve Kalite Güvencesi

Bu temada bağımsız denetim, iç kontrol sistemleri ve adli muhasebe olmak üzere üç ana konu öne çıkmaktadır. Alpaslan Yaşar, denetçi rotasyonunun bağımsızlık ve kalite üzerindeki etkilerini araştırmıştır. Selim Cengiz, hileli finansal tabloların tespitinde Beneish M-Score modelini kullanarak dikkat çekici sonuçlar sunmuştur. Hayrettin Usul, denetim süreçlerinde blockchain teknolojisinin entegrasyonunu inceleyerek şeffaflık ve veri güvenliği katkılarını vurgulamaktadır. Celal Kepekçi, kamu sektöründe iç kontrol reformları, şeffaflık ve hesap verebilirlik üzerine çalışmaktadır. Banu Tarhan Mengi, COSO modeli odağında işletmelerin iç denetim süreçlerini analiz etmektedir. Gülşah Atagan, çevresel raporlamadaki greenwashing uygulamalarını adli muhasebe ile analiz etmektedir. Jale Sağlar, XBRL teknolojisinin şeffaflık ve analiz kolaylığı sağlama potansiyelini araştırmaktadır.

4.3. Sürdürülebilirlik ve Entegre Raporlama

Bu bölümde Environmental, Social, Governance – Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ESG) ve sosyal sorumluluk konuları işlenmiştir. Gülsün İşseveroğlu, GRI 300 serisi ile çevresel göstergelerin çimento sektöründe nasıl raporlandığını incelemektedir. Yıldız Özerhan, IFRS S2 kapsamında iklim risklerinin finansal raporlara entegrasyonu üzerine çalışmaktadır. Necdet Şensoy, STK’ların şeffaflık düzeyleri ve hesap verebilirlik gerekliliklerini ele almaktadır. Deniz Umut Doğan, toplumsal cinsiyet eşitliğinin kurumsal raporlama üzerindeki etkilerini incelemektedir.

4.4. Maliyet Muhasebesi ve Stratejik Yönetim

Günümüz iş dünyasında maliyet yönetimi, stratejik karar alma süreçlerinin ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Bu kapsamda modern maliyetleme teknikleri ve sektörel uygulamalar, işletmelerin rekabet avantajı elde etmesinde kritik rol oynamaktadır.

Modern maliyetleme teknikleri arasında öne çıkan uygulamalardan biri, Emre Cengiz’in otelcilik sektöründe uyguladığı Zaman Tabanlı Faaliyet Maliyetlemesi (TDABC) yöntemidir. Bu yöntem, hizmet süreçlerinin detaylı analizini yaparak kaynak kullanım verimliliğini artırmayı hedeflemektedir.

Kadir Gürdal ise hedef maliyetleme yaklaşımının, özellikle rekabetin yoğun olduğu sektörlerde işletmelere stratejik avantaj sağlama potansiyelini vurgulamaktadır. Sektörel uygulamalara bakıldığında, Enver Bozdemir sağlık sektöründe pandemi döneminde ortaya çıkan olağanüstü maliyet yapılarını incelemektedir. Bu çalışmalar, kriz dönemlerinde maliyet yönetiminin önemini ortaya koymaktadır.

Nilgün Kayalı ise tarım sektöründe hasat sonrası süreçlerin maliyet etkinliği üzerine odaklanmakta, tedarik zinciri optimizasyonunun önemine dikkat çekmektedir.

Rabia Özpeynirci’nin çalışmaları, maliyet muhasebesine insan odaklı ve sürdürülebilirlik temelli bir bakış açısı getirmektedir. Bu yaklaşım, geleneksel maliyet analizlerinin ötesinde, sosyal ve çevresel faktörleri de dikkate alan bütüncül bir yönetim anlayışını yansıtmaktadır. Bu çalışmalar, maliyet yönetiminin artık sadece sayısal hesaplamalardan ibaret olmadığını, stratejik karar destek sistemi olarak işlev gören çok boyutlu bir disiplin haline geldiğini göstermektedir.

4.5. Kamu Maliyesi ve Vergi Uygulamaları

Kamu maliyesi ve vergi politikaları, hem devletin gelir yönetimi hem de yerel hizmetlerin etkinliği açısından büyük önem taşımaktadır. Bu alanda yapılan çalışmalar, vergi sistemlerinin sektörel etkilerini ve kamu yönetiminin performansını analiz etmeye odaklanmaktadır.

Vergi politikaları konusunda Erol Demir’in çalışmaları, Katma Değer Vergisi’nin (KDV) inşaat sektörü üzerindeki etkilerini detaylı şekilde incelemektedir. Araştırmalar, sektörün karmaşık yapısı nedeniyle ortaya çıkan uygulama zorluklarını ve vergi yükünün dağılımını ele almaktadır. Doğan Argun ise uluslararası şirketlerin transfer fiyatlandırması

yoluyla kâr kaydırma stratejilerini Türkiye mevzuatı çerçevesinde analiz etmekte ve bu konuda şeffaflığın artırılmasına yönelik öneriler sunmaktadır.

Yerel yönetimler alanında Sezayi Dumanoglu, belediyelerin performans değerlendirmesinde TechniqueforOrder of PreferencebySimilaritytoIdeal Solution / İdeal Çözüme Benzerliğe Göre Tercih Sıralaması Tekniği (TOPSIS) ve Veri Zarflama Analizi (DEA) gibi çok kriterli karar verme tekniklerini uygulamaktadır. Bu çalışmalar, kamu kaynaklarının etkin kullanımını ölçmekte ve iyileştirme alanlarını belirlemektedir. Tuğba Uçma Uysal ise yerel yönetimlerde dijital dönüşümün etkilerini incelemekte, e-belediye hizmetlerinin vatandaş memnuniyeti ve hizmet kalitesi üzerindeki olumlu etkilerini ortaya koymaktadır.

Bu araştırmalar, hem vergi politikalarının sektörel etkilerini anlamak hem de kamu hizmetlerinin daha etkin ve şeffaf şekilde sunulmasını sağlamak açısından önemli katkılar sunmaktadır. Kamu mali yönetiminde teknoloji entegrasyonu ve performans odaklı yaklaşımlar, hizmet sunum kalitesinin artırılmasında kilit rol oynamaktadır.

4.6. Dijital Dönüşüm ve Teknoloji

Muhasebe alanında dijital dönüşüm, geleneksel uygulamaları kökten değiştiren yenilikler getirmektedir. Bu alanda yapılan çalışmalar iki ana ekseninde yoğunlaşmaktadır: Yapay zekâ (YZ) uygulamaları konusunda Birol Yıldız, finansal suistimallerin tespiti için ANFIS (Adaptif Sinirsel-Bulanık Çıkarım Sistemi) temelli yapay zeka modelleri geliştirmektedir. Bu modeller, finansal verilerdeki anormallikleri tespit ederek denetim süreçlerini güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Fatma Özkul ise Robotik Süreç Otomasyonu (RPA) teknolojisinin muhasebe süreçlerine entegrasyonunu incelemekte, özellikle tekrarlı işlemlerin otomasyonunun verimlilik üzerindeki etkilerini araştırmaktadır.

Yeni nesil teknolojiler alanında Murat Azaltun, metaverse platformlarında gerçekleşen dijital varlık alım-satım işlemlerinin muhasebeleştirilmesi konusunda çalışmalar yürütmektedir. Bu çalışmalar, sanal dünyalardaki ekonomik faaliyetlerin finansal raporlamaya nasıl yansıtılacağına dair standartlar geliştirmeyi hedeflemektedir. Ali Rıza Zafer Sayar ise NFT'lerin (Değiştirilemez Token) muhasebeleştirilmesi üzerine çalışmakta, bu benzersiz dijital varlıkların muhasebe standartları çerçevesinde nasıl sınıflandırılacağına dair normatif bir çerçeve oluşturmaktadır.

Bu araştırmalar, muhasebe mesleğinin dijital dönüşümle birlikte nasıl evrildiğini göstermekte ve geleceğin muhasebe uygulamalarına ışık tutmaktadır. Teknolojinin muhasebe disiplinine entegrasyonu, hem iş süreçlerinin verimliliğini artırmakta hem de yeni muhasebe standartlarının geliştirilmesini gerektirmektedir.

4.7. İslami Finans ve Katılım Bankacılığı

İslami finans sistemleri, faizsiz bankacılık ilkeleri çerçevesinde etik temelli finansal çözümler sunmaktadır. Bu alanda yürütülen çalışmalar, şeriat uyumluluğu ve risk yönetimi olmak üzere iki temel ekseninde yoğunlaşmaktadır. Şeriat uyumluluğu konusunda Özgür Çatıkkaş'ın çalışmaları, İslami finansın temel enstrümanlarından olan sukuk (İslami tahvil) uygulamalarını detaylı şekilde incelemektedir. Araştırmalar, farklı sukuk türlerinin (ijara, mudaraba, murabaha gibi) Türkiye'deki uygulama örneklerini ve karşılaşılan zorlukları ele almaktadır. Raif Parlakkaya ise İslami Finans Kurumları için Muhasebe ve Denetim Örgütü (AAOIFI) standartlarını temel alarak, Türkiye'deki katılım bankalarının bu uluslararası standartlara uyum düzeyini analiz etmektedir. Risk yönetimi alanında Ramazan Yanık, katılım bankalarının finansal sağlamlığını CAMELS modeli ile değerlendirmektedir. Bu model; sermaye yeterliliği (C), varlık kalitesi (A), yönetim yeterliliği (M), karlılık (E), likidite (L) ve duyarlılık (S) göstergeleri üzerinden katılım bankalarının performansını ölçmekte ve risk yönetimi açısından güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koymaktadır.

Bu çalışmalar, İslami finans sisteminin hem teorik temellerini hem de uygulamadaki karşılıklarını anlamak açısından önemli katkılar sağlamaktadır. Özellikle Türkiye gibi çift bankacılık sistemine sahip ülkelerde, katılım bankacılığının gelişimi ve finansal istikrarı için bu tür araştırmalar büyük önem taşımaktadır.

4.8. KOBİ'ler ve Finansal Uyum

Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin (KOBİ) finansal raporlama standartlarına uyum süreçleri, işletmelerin şeffaflığını ve finansal erişimini artırmada kritik önem taşımaktadır. Bu alanda yapılan çalışmalar, KOBİ'lerin özel ihtiyaçlarına yönelik çözümler üretmeyi hedeflemektedir. Ümit Gücenme Gençoglu'nun araştırmaları, Büyük ve Orta Boy İşletmeler Finansal Raporlama Standardı'nın (BOBİ FRS) farklı sektörlerdeki uygulama süreçlerini detaylı şekilde incelemektedir. Çalışmalar, KOBİ'lerin bu standartlara geçişte karşılaştıkları teknik ve yapısal zorlukları ortaya koymakta, özellikle muhasebe süreçlerinin sadeleştirilmesi ve raporlama yükünün azaltılmasına yönelik çözüm önerileri sunmaktadır. Azzem Özkan ise yüksek enflasyon ortamlarında KOBİ'lerin finansal tablolarının gerçeği yansıtmama kabiliyetini araştırmaktadır. Çalışmaları, enflasyon muhasebesi uygulamalarının KOBİ'lerin bilanço kalemleri ve performans göstergeleri üzerindeki etkilerini analiz etmekte, özellikle geçmiş dönem verilerinin düzeltilmesi ve aktiflerin yeniden değerlendirilmesi süreçlerinde karşılaşılan sorunlara odaklanmaktadır.

Bu araştırmalar, KOBİ'lerin finansal raporlama kalitesini artırmak ve uluslararası standartlara uyum sürecini kolaylaştırmak açısından önemli katkılar sağlamaktadır. Özellikle ekonomik dalgalanmaların yoğun olduğu dönemlerde, KOBİ'lerin finansal sürdürülebilirliği için bu tür çalışmalar yol gösterici nitelik taşımaktadır.

4.9. Muhasebe Eğitimi ve Mesleki Gelişim

Muhasebe eğitimi, dijital dönüşüm ve mesleki etik alanlarında köklü bir değişim süreci yaşamaktadır. Bu dönüşüm, geleneksel eğitim yöntemlerinin ötesine geçerek yenilikçi yaklaşımları gündeme getirmektedir. Rabia Aktaş'ın çalışmaları, muhasebe eğitiminde oyunlaştırma tekniklerinin etkisini incelemektedir. Araştırmalar, puanlama sistemleri, rekabet unsurları ve ödül mekanizmalarıyla zenginleştirilmiş eğitim modellerinin öğrenci motivasyonunu ve konuların kalıcılığını belirgin şekilde artırdığını ortaya koymaktadır. Rukiye Şebnem Yaşar ise metaverse platformlarında geliştirilen sanal muhasebe ofisi simülasyonlarının, öğrencilere gerçek iş ortamlarını deneyimleme fırsatı sunduğunu vurgulamaktadır. Mesleki etik ve kişisel gelişim boyutunda Hilmi Erdoğan Yayla, muhasebe eğitimine Foucault'un etik anlayışını entegre etmektedir. Bu yaklaşım, öğrencilerin mesleki kararlarını sadece kurallar çerçevesinde değil, aynı zamanda toplumsal sorumluluk ve öz sorgulama perspektifiyle değerlendirmelerini teşvik etmektedir. Tansel Hacıhasanoğlu'nun çalışmaları ise muhasebe mesleğinin yoğun iş temposu ve sürekli değişen mevzuatlar karşısında oluşan tükenmişlik riskine dikkat çekmektedir. Araştırmalar, öz farkındalık geliştirme ve stres yönetimi becerilerinin mesleki dayanıklılığı artırdığını ortaya koymaktadır.

Bu çalışmalar, muhasebe eğitiminin sadece teknik bilgi aktarımıyla sınırlı kalmaması gerektiğini, aynı zamanda dijital beceriler, etik duyarlılık ve kişisel gelişim boyutlarını da kapsayan bütüncül bir yaklaşım benimsemesi gerektiğini göstermektedir. Modern muhasebe eğitimi, geleceğin muhasebe profesyonellerini hem teknik açıdan donanımlı hem de sosyal ve etik açıdan bilinçli bireyler olarak yetiştirmeyi hedeflemelidir.

4.10. Tarihsel ve Kültürel Perspektifler

Muhasebe disiplini, tarihsel süreçte gelişen ve kültürel bağlamlardan derin şekilde etkilenen bir bilgi sistemidir. Bu alanda yapılan çalışmalar, muhasebe uygulamalarının tarihsel köklerini ve toplumsal rolünü ortaya koymaktadır. Batuhan Güvemli'nin araştırmaları, Osmanlı dönemi vakıf muhasebe kayıtlarını detaylı şekilde incelemektedir. Çalışmalar, vakıfların eğitim, sağlık ve sosyal yardım hizmetlerini nasıl sürdürülebilir kıldığını, bu kurumların gelir-gider dengesini ve taşınmaz yönetim sistemlerini analiz etmektedir. Mehmet Erkan ise Osmanlı muhasebesinde kullanılan "merdiven yöntemi" modern muhasebe sistemleriyle karşılaştırmaktadır. Bu çalışmalar, gelir ve giderlerin aşamalı kayıt sistemine dayanan bu yöntemin, çağdaş muhasebe uygulamalarıyla olan benzerliklerini ortaya koymaktadır. Selahattin Karabınar, muhasebe mesleğinin tarihsel gelişimini sosyolojik bir perspektifle ele almaktadır. Araştırmalar, hesap tutma eyleminin sadece finansal bir işlem olmadığını, aynı zamanda güven, sorumluluk ve hesap verebilirlik gibi toplumsal değerlerle şekillendiğini göstermektedir. Bu çalışmalar, muhasebecilik mesleğinin zaman içinde geçirdiği kimlik dönüşümünü ve toplumdaki algısal değişimleri analiz etmektedir.

Bu araştırmalar, muhasebe disiplinine tarihsel derinlik kazandırmakta ve günümüz uygulamalarının kökenlerini anlamamıza yardımcı olmaktadır. Muhasebenin sadece teknik bir araç değil, aynı zamanda toplumsal ve kültürel bağlamlarda şekillenen bir bilgi sistemi olduğunu ortaya koymaktadır.

4.11. Davranışsal Muhasebe

Geleneksel muhasebe yaklaşımlarının aksine, davranışsal muhasebe bireylerin finansal karar süreçlerini psikolojik ve sosyal faktörler bağlamında incelemektedir. Bu disiplinlerarası yaklaşım, özellikle ekonomik kriz dönemlerinde bireylerin rasyonel olmayan kararlarını anlamada kritik öneme sahiptir. Meral Erol Fidan'ın COVID-19 pandemisi üzerine yaptığı çalışmalar, olağanüstü belirsizlik ortamlarının yatırımcı psikolojisi üzerindeki etkilerini derinlemesine analiz etmektedir. Araştırma bulguları, artan stres düzeyi ve ekonomik kaygıların bireyleri daha temkinli, duygusal ve bazen de irrasyonel finansal kararlar almaya yönelttiğini ortaya koymaktadır. Bu durum, finansal piyasalarda ani pozisyon değişimleri ve beklenmedik dalgalanmalar şeklinde kendini göstermiştir. Çağrı Köroğlu'nun çalışmaları ise finansal okuryazarlık ile karar kalitesi arasındaki kritik ilişkiyi vurgulamaktadır. Yapılan araştırmalar, özellikle genç yatırımcılar arasında finansal bilgi düzeyi düşük olan bireylerin daha duygusal ve spekülasyonist kararlar alma eğiliminde olduğunu göstermektedir. Köroğlu, bu bulgular ışığında finansal eğitim programlarının yaygınlaştırılması ve bilgi erişim kanallarının çeşitlendirilmesi gerektiğini savunmaktadır.

Bu çalışmalar, muhasebe disiplinine psikolojik ve sosyal boyutlar kazandırmakta, finansal kararların sadece sayısal verilerle değil, insan davranışlarıyla da şekillendiğini ortaya koymaktadır. Davranışsal muhasebe yaklaşımı, gelecekte daha bilinçli finansal kararlar alınmasına ve daha sağlam ekonomik politikalar geliştirilmesine önemli katkılar sunmaktadır.

4.12. Sektörel Uzmanlık Alanları

Muhasebe uygulamaları, her sektörün kendine özgü işleyişi ve finansal dinamikleri doğrultusunda farklılaşan uzmanlık alanları gerektirmektedir. Bu bağlamda yapılan çalışmalar, sektörel ihtiyaçlara özel çözümler sunmayı amaçlamaktadır. Sağlık sektöründe Adnan Sevim'in çalışmaları, hastane işletmelerinin karmaşık maliyet yapılarını analiz etmektedir. Araştırmalar, faaliyet tabanlı maliyetleme (ABC) yönteminin tanı ve tedavi süreçlerindeki kaynak kullanımını optimize etmede etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Bu yaklaşım, özellikle kamu ve özel hastaneler arasında maliyet etkinliği karşılaştırmaları yaparak sağlık hizmetlerinin sürdürülebilirliğine katkı sağlamaktadır. Turizm sektöründe Halil Akmeşe, otel işletmelerinin finansal yönetimine odaklanmaktadır. Çalışmalar, sezonluk doluluk oranlarındaki dalgalanmaların ve döviz kurlarındaki değişkenliğin otel işletmelerinin gelir-gider dengesi üzerindeki etkilerini detaylı şekilde incelemektedir. Bu analizler, turizm işletmelerinin stratejik bütçe planlaması yapmasına ve finansal riskleri yönetmesine yardımcı olmaktadır. Spor ekonomisi alanında Davut Aygün'ün araştırmaları, profesyonel futbol kulüplerinin mali

sürdürülebilirliğini mercek altına almaktadır. Çalışmalar, yüksek transfer bedelleri ve menajer komisyonları gibi kalemlerin kulüplerin finansal yapısını nasıl etkilediğini analiz etmekte, şeffaf yönetim ve uzun vadeli planlamanın önemini vurgulamaktadır. Bu araştırmalar, spor kulüplerinin finansal disiplin sağlamasına yönelik öneriler sunmaktadır.

Bu sektörel çalışmalar, muhasebe disiplininin sadece genel geçer kurallardan ibaret olmadığını, her sektörün kendine özgü ihtiyaçlarına çözüm üretebilen dinamik bir bilim dalı olduğunu göstermektedir. Sektörel uzmanlık alanlarındaki bu tür araştırmalar, hem akademik literatüre katkı sağlamakta hem de uygulayıcılar için yol gösterici olmaktadır.

5. SONUÇ

Bu çalışma, Türkiye’de muhasebe alanında görev yapan profesörlerin bilimsel yayınlarını bibliyometrik yöntemle analiz ederek, akademik üretkenliklerini ve araştırma eğilimlerini tematik düzeyde incelemiştir. Elde edilen bulgular, muhasebe literatürünün yalnızca klasik finansal raporlama ve vergi uygulamalarıyla sınırlı kalmadığını; sürdürülebilirlik, teknolojik dönüşüm, davranışsal yaklaşımlar ve sektörel farklılaşma gibi çok disiplinli alanlara yöneldiğini göstermektedir.

Araştırma, 2016–2019 döneminde dikkat çekici bir yayın artışı yaşandığını ve bu artışın akademik teşvik sistemleri ile lisansüstü programların yaygınlaşması gibi yapısal etkenlerle ilişkili olduğunu ortaya koymuştur. Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS), enflasyon muhasebesi ve blockchain temelli denetim sistemleri en yoğun ilgi gören konular arasında yer almakta; bu durum, yasal düzenlemeler ve teknoloji entegrasyonunun araştırmalara yön verdiğini göstermektedir. Ayrıca, karbon muhasebesi, entegre raporlama ve ESG göstergeleri gibi sürdürülebilirlik temelli çalışmaların artışı, muhasebe biliminin toplumsal ve çevresel sorumluluk boyutunu da üstlendiğini ortaya koymaktadır.

Yeni teknolojiler (YZ, blockchain, metaverse vb.) ile muhasebe süreçlerinin dönüşümüne ilişkin çalışmalar artmakta; KOBİ’ler ve yerel yönetimlerdeki uygulamalar da araştırmalarda daha fazla yer bulmaktadır. Bu bağlamda, özellikle sektörel uzmanlık alanlarında (sağlık, turizm, spor, tarım vb.) daha fazla uygulamalı çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Geleceğe yönelik olarak, muhasebe araştırmalarında yapay zekâ destekli sistemler, büyük veri analitiği ve dijital iç denetim gibi konuların daha kapsamlı biçimde ele alınması önerilmektedir. Ayrıca muhasebe eğitiminin dijital yetkinlik, etik farkındalık ve psikolojik dayanıklılık gibi yönlerden yeniden yapılandırılması gerekliliği vurgulanmaktadır.

Sonuç olarak, Türkiye’de muhasebe literatürü çok boyutlu bir dönüşüm içerisinde. Bu dönüşümün sürdürülebilirliği, disiplinlerarası yaklaşımın benimsenmesi, teknolojik gelişmelerin yakından izlenmesi ve sektörel ihtiyaçlara duyarlılık gösterilmesiyle mümkün olacaktır. Bu bağlamda, elde edilen bulgular hem akademisyenler hem politika yapıcılar hem de eğitim kurumları açısından stratejik yol haritaları sunmaktadır.

KAYNAKLAR

- Akdoğan, N. (2009). *Tekdüzen Muhasebe Sisteminde Maliyet Muhasebesi Uygulamaları* (8. Baskı). Gazi Kitabevi.
- Burak, E., & Öztaş, S. (2015). Kurumsal Yönetim İlkelerinin Muhasebenin Temel Kavramları Açısından Değerlendirilmesi. *Kırklareli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 4(1), Article 1.
- Büyükmirza, H. K. (2016). *Maliyet ve Yönetim Muhasebesi*. Gazi Kitabevi.
- Cinel, M. O., & Karaman, G. (2023). Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Yeşil Strateji, Yeşil Muhasebe İlişkisi Ve İşletme Performansına Katkısı Üzerine Kavramsal Bir Bakış. *Küllüye*. <https://doi.org/10.48139/aybukulluye.1315244>.
- Doğan, D., & Uyar, G. F. Ü. (2020). Adli Muhasebe Çerçevesinde Vergi Kaçakçılığı Suçunun Örnek Olay Çalışması ile İncelenmesi. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 22(1). <https://doi.org/10.31460/mbdd.610803>.
- Ekinler, F. (2022). Muhasebe mesleği açısından muhasebe eğitiminde bilgisayarlı muhasebenin önemi: Serbest muhasebeci mali müşavirlere yönelik bir araştırma. *Business & Management Studies: An International Journal*, 10(2). <https://doi.org/10.15295/bmij.v10i2.2057>.
- Erdil, K., & Kış, S. (2022). Osmanlı Devleti Maliyesinde Muhasib-i Mesul ve Divan-ı Muhasebat ile İlişkisi. *Ankara Anadolu Ve Rumeli Araştırmaları Dergisi*, 3(6). <https://doi.org/10.53838/ankarad.1208427>.
- Güner, M., & Kurnaz, E. (2019). Muhasebe Bilgi Sisteminin Kurumsal Yönetim Uygulamalarına Etkisi. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 17(1), 297-313. <https://doi.org/10.11611/yead.519113>.
- Güvemli, O. (2000). *Türk Devletleri Muhasebe Tarihi Osmanlı İmparatorluğu’na Kadar*. İYMMO.

- İğde, M., & Karahan, M. (2022). *Muhasebe Uygulamalarında Teknolojik Entegrasyon*. https://www.researchgate.net/publication/366606119_Muhasebe_Uygulamalarinda_Teknolojik_Entegrasyon.
- Jumshudlu, S., & Yakar, N. N. (2020). Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerde Muhasebe Bilgi Sistemleri: Sistematik Bir Literatür İncelemesi ve İçerik Analizi. *Muhasebe Enstitüsü Dergisi -Journal of Accounting Institute*, 62. <https://doi.org/10.26650/med.2020675800>.
- Kandemir, C. (2016). Muhasebenin Yolsuzluk Amaçlı Kötüye Kullanımı: Sonrasi Banka İflâslarında TürkiyeDeneyimi. *Öneri Dergisi*, 12(45). <https://doi.org/10.14783/od.v12i45.1000020012>.
- Karakaya, M. (2007). *Maliyet Muhasebesi*. Gazi Kitabevi.
- Karasioğlu, F. (2016). *Finansal muhasebe dönem sonu işlemleri TMS TFRS uygulamalı*. Nobel Yayınevi.
- Küçüksavaş, N. (2005). *Finansal Muhasebe (Genel Muhasebe)*. Kare Yayınları.
- MSUGT. (1992). *Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği Sıra No:1*. https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/21447_1.pdf.
- Nalçın, K., & Can, A. V. (2019). Muhasebe BilimininBirAksiyomu Olarak Adalet Kavramı. *Muhasebe Ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 12(2). <https://doi.org/10.29067/muvu.341765>.
- Ös, M. (2021). *Endüstri 4.0'ın muhasebe mesleğine etkisinin teknoloji kabul modeli ile ölçümü / Measuringtheimpact of industry 4.0 on theaccountingprofessionwiththetechnologyacceptance model* [Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Ana Bilim Dalı, İşletme Bilim Dalı]. https://www.researchgate.net/publication/366606119_Muhasebe_Uygulamalarinda_Teknolojik_Entegrasyon.
- Özçelik, H., & Keskin, S. (2017). Muhasebe Meslek Etiği ve Uygulamaları: Batı AkdenizBölgesindeBir Araştırma. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 4(2). <https://doi.org/10.30798/makuiibf.328371>.
- Özdemir, M., & Yıldırım, M. (2017). Vergi Davalarında Adli Muhasebenin Rolü. *Muhasebe Ve Finansman Dergisi*, 76. <https://doi.org/10.25095/mufad.400222>.
- Saban, M., Küçüker, H., & KÜÇÜKER, M. (2017). Kurumsal Sürdürülebilirlikİleİlgili Raporlama Çerçevesi VeSürdürülebilirlikRaporlamasındaMuhasebenin Rolü. *İşletme Bilimi Dergisi*. <https://doi.org/10.22139/jobs.291818>.
- Şimşek, H. (2021). Osmanlı İmparatorluğu'nda Muhasebe Eğitimine Kronolojik Bir Bakış. *Bilge Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(1). <https://doi.org/10.47257/busad.908070>.
- TDK. (2025). *Muhasebe ne demek? TDK Sözlük Anlamı*. <https://sozluk.gov.tr/?kelime=muhasebe>.
- Yılmaz, F. Ö. (2015). Kurumsal Yönetim ve Muhasebenin Sosyal Sorumluluğu Açısından Muhasebe Bilgi Sisteminin İşletmelerdeki Rolü. *Journal of International SocialResearch*, 8(39). <https://doi.org/10.17719/jisr.20153913813>.
- Yılmaz, O., & Mert, G. (2020). Çalışanların AdaptifYeteneklerininTeknolojikYenilikleri Kullanma DüzeyineEtkisi: Muhasebe Meslek Mensupları Örneği. *International Review of Economicsand Management*, 8(1). <https://doi.org/10.18825/iremjournal.730828>.